

Polityka zarządzania ryzykiem w Ośrodku Pomocy Społecznej w Koprzywnicy

§1.

Jednostki sektora finansów publicznych narażone są na ryzyka, których wystąpienie może zagrażać realizacji celów. Ryzyko to inaczej prawdopodobieństwo wstąpienia określonego zdarzenia, które będzie miało negatywny wpływ na realizację założonych celów. Ryzyka mogą mieć swoje źródła wewnątrz jednostki, jak również w środowisku w jakim funkcjonuje. Ryzyko występuje na wszystkich szczeblach organizacji.

§2.

Zarządzanie ryzykiem to proces realizowany zarówno przez kierownictwo jednostki, jak i jej pracowników.

§3.

Za realizację polityki zarządzania ryzykiem odpowiada Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Koprzywnicy poprzez:

1. Kształtowanie i wdrażanie polityki zarządzania ryzykiem.
2. Nadzór i monitorowanie skuteczności procesu zarządzania ryzykiem.
3. Wyznaczanie poziomu akceptowalnego dla każdego ryzyka.
4. Podejmowanie decyzji dotyczących sposobu reakcji na poszczególne ryzyka.

§4.

Pracownicy odpowiadają za zarządzanie ryzykiem poprzez:

1. Identyfikację ryzyk związanych z realizacją przydzielonych zadań.
2. Wskazywanie właścicieli zidentyfikowanych ryzyk.
3. Przeprowadzenie analizy zidentyfikowanego ryzyka.
4. Proponowanie sposobu postępowania w odniesieniu do poszczególnych ryzyk.
5. Wdrożenie działań zaradczych w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka.

§ 5

Identyfikacja ryzyka:

1. W odniesieniu do celów i zadań opracowuje się wykaz zdarzeń niepewnych – ryzyk wraz z funkcjonującymi i proponowanymi mechanizmami kontroli.
2. W procesie identyfikacji ryzyka należy uwzględnić:
 - a) Czynniki zewnętrzne np. zmieniające się oczekiwania lub potrzeby klientów, zmiany przepisów prawa, naturalne zagrożenia, zmiany gospodarcze, naciski na jednostkę z zewnątrz.

- b) Czynniki wewnętrzne, np. charakter wykonywanej działalności, kultura organizacji, dostępne środki finansowe, plany i strategie, komunikacja, systemy informatyczne, liczba pracowników i ich kwalifikacje, odpowiedzialność i podstawy kierownictwa, liczba, rodzaj i wielkość dokonywanych operacji finansowych, przetwarzanie informacji.

§ 6

1. Nie rzadziej niż raz w roku do dnia 31 marca kierownik wraz z pracownikami spotyka się w celu identyfikacji ryzyka w odniesieniu do wyznaczonych celów i zadań.
2. Zidentyfikowane ryzyka poddawane są analizie mającej na celu określenie prawdopodobieństwa wystąpienia danego ryzyka i możliwych jego skutków.
3. Określany jest akceptowany poziom ryzyka.
4. Do każdego zidentyfikowanego ryzyka określany jest rodzaj wymaganej reakcji.
5. Określa się działania, które należy podjąć w celu zmniejszenia danego ryzyka do akceptowanego poziomu.
6. Dokonuje się hierarchizacji ryzyk (uporządkowanie malejące wg. przyznanych ocen).
7. Wszystkie informacje o ryzyku wprowadza się do „Rejestru ryzyka”, prowadzonego w formie papierowej i elektronicznej. Rejestr powinien zawierać wszystkie rodzaje zidentyfikowanego ryzyka. Rejestr ryzyk stanowi załącznik nr 1 do niniejszej polityki.

§7.

Podczas identyfikacji stosowana jest kategoryzacja ryzyka. Ustala się następujące kategorie ryzyka:

1. Ryzyko finansowe.
2. Ryzyko dotyczące zasobów ludzkich.
3. Ryzyko działalności.
4. Ryzyko zewnętrzne.

§8.

Analiza ryzyka:

1. Zidentyfikowane ryzyka należy poddawać analizie mającej na celu określenie jego istotności/ważności, poprzez porównanie prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz wielkości straty, skutku, bądź wpływu jakie będzie miało ewentualne jego wystąpienie.
2. Do określenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka (P) należy stosować następujące definicje, gdzie przypisane im poziomy odnoszą się do:

PRAWDOPODOBIENSTWO WYSTĄPIENIA RYZYKA		
Wartość punktowa	Nazwa	Opis
1	RZADKIE	Nie istnieją uzasadnione powody by sądzić, że zdarzenie objęte ryzykiem zdarzy się w ciągu roku. Na podstawie danych historycznych zdarzenie wystąpiło 1 raz na 5 lat.
2	MAŁO PRAWDOPODOBNE	Nie istnieją uzasadnione powody by sądzić, że zdarzenie objęte ryzykiem zdarzy się w ciągu roku. Na podstawie danych historycznych zdarzenie wystąpiło 1 raz na 3 lata.
3	ŚREDNIE	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, że zdarzenie objęte ryzykiem zdarzy się w ciągu roku lub nie zdarzy się w ciągu roku.
4	PRAWDOPODOBNE	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, że zdarzenie objęte ryzykiem zdarzy się kilkakrotnie w ciągu roku.
5	PRAWIE PEWNE	Istnieją uzasadnione powody by sądzić, że zdarzenie objęte ryzykiem zdarzy się wielokrotnie w ciągu roku.

§9.

Do określenia wpływu (oddziaływania, skutku – S) ryzyka na realizację zadań stosuje się następujące definicje, gdzie przypisane im poziomy odnoszą się do:

Skutek wystąpienia ryzyka	Opis szczegółowy	Wartość punktowa skutków
NIEZNACZNY	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje nieznaczną stratę finansową lub krótkotrwałe zakłócenia lub opóźnienie w wykonywaniu zadań. Nie wpływa na reputację Urzędu.	1
MAŁY	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje niewielką stratę finansową, niewielkie zakłócenie lub opóźnienie w wykonywaniu zadań. Nie wpływa na reputację Urzędu. Skutki zdarzenia można łatwo usunąć.	2
ŚREDNI	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje znaczącą stratę posiadanych zasobów, ma negatywny wpływ na efektywność działania, jakość wykonywanych zadań, reputację Urzędu. Z wystąpieniem zdarzenia objętego ryzykiem może się wiązać trudny proces przywracania stanu poprzedniego.	3
POWAŻNY	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje brak realizacji kluczowego zadania lub osiągnięcia konkretnego założonego celu, poważną stratę finansową i reputacji, ciężki uszczerbek na zdrowiu osób. Z wystąpieniem zdarzenia objętego ryzykiem wiąże się długotrwały i trudny proces przywracania stanu poprzedniego.	4
KATASTROFALNY	Zdarzenie objęte ryzykiem powoduje brak realizacji kluczowych zadań albo osiągnięte założonych celów – poważny uszczerbek w zakresie jakości wykonywanych zadań, poważna strata finansowa albo na reputacji, utratę życia osób. Z wystąpieniem zdarzenia objętego ryzykiem wiąże się długotrwały i trudny proces przywracania stanu poprzedniego.	5

§ 10

Istotność ryzyka oblicza się według poniższego wzoru:

$$I = P \times S$$

Gdzie:

I – istotność ryzyka

P – prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka

S – wielkość straty, skutki, bądź wpływu jaki będzie miało ewentualne wystąpienie tego zdarzenia

Ustala się następujące poziomy ryzyka:

1. Ryzyko poważne, tj. ryzyko o katastrofalnym, poważnym lub średnim wpływie oraz prawie pewnym prawdopodobieństwie.
2. Ryzyko umiarkowane, tj. ryzyko o katastrofalnym lub poważnym wpływie i mało prawdopodobnym lub rzadkim prawdopodobieństwie, ryzyko o poważnym, średnim i małym wpływie oraz średnim prawdopodobieństwie, a także ryzyko o średnim, małym lub nieznacznym wpływie i prawdopodobnym lub prawie pewnym prawdopodobieństwie.
3. Ryzyko nieznaczące, tj. ryzyko o średnim, małym lub nieznacznym wpływie oraz rzadkim prawdopodobieństwie, ryzyko o małym lub nieznacznym wpływie i mało prawdopodobnym prawdopodobieństwie, oraz ryzyko o nieznacznym wpływie i średnim prawdopodobieństwie.

Punktowa ocena ryzyka

SKUTEK							
katastrofalny	5	10	15	20	25		
poważny	4	8	12	16	20		
średni	3	6	9	12	15		
mały	2	4	6	8	10		
nieznacznym	1	2	3	4	5		
	rzadkie	mało prawdopodobne	średnie	prawdopodobne	prawie pewne	PRAWDOPODOBIENSTWO	

 RYZIKO POWAŻNE – wymaga wprowadzenia działań zaradczych, w tym modyfikacji lub uzupełnienia mechanizmów kontroli, które ograniczą prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka.

 RYZIKO UMIARKOWANE – należy omówić takie ryzyko i monitorować na bieżąco w trakcie wykonywania zadań w ciągu całego roku.

 RYZIKO NIEZNACZNE – to najniższe zagrożenie dla jednostki i są one rozwiązywane przez poszczególnych pracowników w ramach realizowanych przez nich zadań wynikających z zakresu obowiązków.

Ryzykiem akceptowalnym jest ryzyko nieznacznym. Pozostałe ryzyka wymagają podjęcia działań ograniczających je do poziomu akceptowalnego.

§11.

Monitorowanie ryzyka następuje w cyklu rocznym i odbywa się do dnia 31 marca. W tym zakresie wykonuje się przeglądy ryzyk w celu uzyskania informacji czy ryzyko uległo zmianie oraz sprawdzenie czy punktowo ocena danego ryzyka jest odpowiednia.